

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่คนไทยทั้งประเทศใช้สื่อสารกันได้เชื่อมโยงคนไทยทั้งชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ภาษาไทยมีความสัมพันธ์กันแนบแน่นกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่และความเชื่อ ความคิดของคนไทย คนไทยทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องเรียนภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย (กรมวิชาการ, 2542 : 36) นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (วรรณิ โสมประยูร, 2553 : 229)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็น 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรมแบ่งเป็น 5 มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้การอ่านเพื่อใช้กระบวนการสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านการเขียนใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ การฟังการดูและการพูด เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ หลักการใช้ภาษาเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และรักษาภาษาไทยเป็นสมบัติของชาติ สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจัยวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างมีคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตจริง (กรมวิชาการ. 2545 : 2) ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ในบรรดาทักษะภาษาไทย ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนั้น ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนและยากที่สุด เพราะในการสื่อสารด้วยการเขียนนั้น ผู้เขียนต้องใช้กระบวนการหลายอย่าง ต้องมีความรอบรู้ มีความคิดและสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้อย่างมาก แล้วจึงกลั่นกรองมวลความรู้ที่ได้รับมานั้นแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสื่อความหมายให้ประจักษ์ (กรมวิชาการ. 2542 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 42) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่มีความยุ่งยากและต้องใช้เวลาในการสอนเป็นพิเศษ เนื่องจากการเขียนเป็นการสื่อความที่มีวิธีการสลับซับซ้อนกว่าการพูด แม้มีใจความที่จะสื่อความหมายอย่างเดียวกัน แต่ภาษาเขียนไม่เหมือนภาษาพูด เพราะสิ่งใดที่เขียนลงไปแล้วจำเป็นต้องให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยไม่มีเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา หรือการแสดงสีหน้าท่าทางประกอบอย่างภาษาพูด การเขียนจึงเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาฝึกฝนนานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มต้นด้วยการคัดลายมือ การเขียนหนังสือให้ถูกแบบ การสะกดตัวให้ถูกต้อง การถ่ายทอดความคิดให้ออกมาเป็นตัวหนังสือ ให้ผู้อ่านเข้าใจ ตลอดจนการเขียนถ้อยคำให้สละสลวยได้ประโยชน์ตามจุดประสงค์ การเขียนสะกดคำถือเป็นพื้นฐานของทักษะการเขียน เพราะเด็กต้องรู้จักการสะกดคำได้ถูกต้องก่อนจึงจะเขียนเป็นประโยคและเขียนเรื่องราวได้ การจัดการเรียนการสอนสะกดคำมีรูปแบบหลากหลายที่ครูสามารถนำไปพัฒนาและปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ภายได้หลักการพื้นฐานของแนวคิดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 175) จากสาเหตุการเขียนสะกดคำผิดดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมากจึงตั้งนั้นวิธีสอนภาษาไทยของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญมากครูควรพยายามหาวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้รักที่จะเรียนภาษาไทยและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย โดยครูต้องเตรียมการสอนด้วยเทคนิคการสอนที่หลากหลายเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เช่นการเรียนรู้แบบบูรณาการ (สุมณฑา พรหมบุญ. 2540 : 26) การเรียนรู้แบบบูรณาการมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงตามธรรมชาติช่วยให้เกิดการเรียนรู้ลักษณะรอบรู้หลายด้านเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมความรู้ที่ดีมีความหมายต่อชีวิตและสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงสามารถลดความซ้ำซ้อน

ของเนื้อหาและส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายช่วยให้สามารถคิดวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงและช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ปัจจุบันการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านคูเมือง พบว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่องการเขียน คือ การเขียนคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด เช่น คำว่า สงสาร นักเรียนเขียนเป็น สงสานซึ่งใช้ตัวสะกดผิดซึ่งจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไปหรือบางคำกลายเป็นคำที่ไม่มีความหมายจากการประเมินผลระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.46 (รายงานผลการประเมินของโรงเรียนบ้านคูเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2. 2555 : 19) ซึ่งนับว่ายังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายปี (ปพ.5) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.48 นับว่าเป็นปัญหาที่ควรให้ความสนใจและคิดหาแนวทางแก้ไขสาเหตุนักเรียนเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องหากมีการใช้แบบฝึกทักษะในการสะกดคำและส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสเขียนสะกดคำและฝึกเขียนคำบ่อย ๆ ก็จะทำให้ นักเรียนเกิดทักษะการเขียนได้ถูกต้องอันจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนวิชาอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ม.ป. : 14) หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 กล่าวไว้ว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหา สาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน การเขียน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้กิจกรรมการสอนของครูก็เป็นสิ่งหนึ่งในการช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นรวมถึงการทำให้ นักเรียนในชั้นเล็ก ๆ ได้เพลิดเพลินสนุกสนานครูจึงควรเปลี่ยนวิธีการและกิจกรรมที่หลากหลายรู้จักเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม

แนวทางการแก้ปัญหา พบว่า แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดความก้าวหน้าและประเมินตนเองของนักเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนรู้ตลอดจนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น แบบฝึกทักษะจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะแบบฝึกทักษะสามารถนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยฝึกทักษะและเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนให้มีความรู้ความ

เข้าใจได้รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้นทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาไทยเรื่อง การเขียนไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบฝึกทักษะวิชานี้ เพื่อให้ให้นักเรียน ได้รับการฝึกทักษะการเขียนไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และรู้จักนำคำต่าง ๆ ที่จำเป็นมาใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องรวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนวิชาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องการเขียน ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องการเขียน ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องการเขียน ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องการเขียน ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตการวิจัย

1. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 มาตรฐาน ท.4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ เรื่องมาตราตัวสะกดเขียนไม่ตรงตามมาตราจากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิต และแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 1 เพื่อมาฝึกการเขียนสะกดคำ

ให้ถูกต้องมาตราตัวสะกดที่ใช้ในภาษาไทยมีทั้งหมด 8 มาตรา แต่มาตราตัวสะกดที่ตรงตาม
 มาตรามี มาตราแม่กง มาตราแม่กม มาตราแม่เกวอ มาตราแม่เกยและมาตราตัวสะกดที่ไม่ตรง
 มาตรามีดังนี้ มาตราตัวสะกด แม่กก จะออกเสียงตัว ก เป็นตัวสะกด คำที่ไม่ตรงตามมาตรา คือ
 คำที่มี ข ค ฃ เป็นตัวสะกด

มาตราตัวสะกดแม่กคจะออกเสียงตัว ค เป็นตัวสะกด คำที่ไม่ตรงตามมาตรา คือคำที่มี
 จ ช ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ตู ติ ตร ถ ท รด พร ฐ ศษ ษ เป็นตัวสะกด

มาตราตัวสะกด แม่กน จะออกเสียงตัว น เป็นตัวสะกด คำที่ไม่ตรงตามมาตรา คือคำที่
 มี ญ ณ ร ล พ เป็นตัวสะกด

มาตราตัวสะกด แม่กบ จะออกเสียงตัว บ เป็นตัวสะกด คำที่ไม่ตรงตามมาตรา คือคำที่
 มี ป ฟ ฟ และ ภ เป็นตัวสะกด

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556
 โรงเรียนบ้านคูเมือง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 8 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการ
 เขียนไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบฝึกทักษะ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ความพึงพอใจ

4. สถานที่วิจัย โรงเรียนบ้านคูเมือง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

5. ระยะเวลา ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ใช้เวลาทดลอง 16 ชั่วโมง
 โดยไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง เอกสารใช้สำหรับจัดกิจกรรมการ
 เรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 4 ทักษะภายในกลุ่มสาระ
 ภาษาไทย คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จำนวน 8 แผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบฝึกทักษะ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม
มาตราตัวสะกด แม่ก ก แม่กค แม่กบ แม่กนฝึกเขียนให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยเพื่อฝึก
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เขียนสะกดคำ หมายถึง การเขียนคำโดยสะกดพยัญชนะ สระตัวสะกด วรรณยุกต์
เรียบเรียงให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของหลักภาษา

คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา หมายถึง คำที่ออกเสียงตัวสะกดพยัญชนะตัว ก ค น
และบ แต่ใช้ตัวสะกดเป็นพยัญชนะตัวอื่น เช่น คำว่า สงสาร ออกเสียง น เป็นตัวสะกด

การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการเรียนภาษาไทยที่สัมพันธ์ทักษะการฟัง
พูด อ่าน และเขียน อย่างผสมกลมกลืนจนสามารถสร้างองค์ความรู้ โดยครบถ้วนสมบูรณ์ตาม
วิธีการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา

ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนใช้ใน
กิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยเพื่อบูรณาการให้เกิดองค์ความรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนด้านการเขียนไม่ตรงตาม
มาตราตัวสะกด วัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง คะแนนความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง การเขียน ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกับการใช้แบบ
ฝึกทักษะ

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพจากการพัฒนาการเรียนการ
สอนแบบบูรณาการกับการใช้แบบฝึกทักษะให้นักเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ยึดเกณฑ์ร้อยละ 80 คะแนนกระบวนการได้จากแบบทดสอบ
แต่ละชุดของนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

80 ตัวหลัง หมายถึง ยึดเกณฑ์ร้อยละ 80 คะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในทางบวกหรือความชอบของนักเรียนที่มีต่อการ
เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ
บูรณาการซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียน ได้พัฒนาทักษะในด้านการเขียนสะกดคำให้ตรงตามมาตราตัวสะกดและสามารถนำคำต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันตลอดจนสามารถใช้ประสบการณ์จากการฝึกเขียนมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดไป
2. ครูผู้สอนจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือแก้ไขปัญหาด้านทักษะการเขียนของผู้เรียน
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนจะนำไปกำหนดนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY